

एकादशः पाठः वाच्यम्

अभ्यासः

1. अधोलिखितवाक्येषु कर्तृपदं परिवर्त्य वाक्यानि लिखत-

- (i) बालकः पायसं खादति।
बालकेन पायसः खाद्यते।
- (ii) अहं फलं खादामि।
मया फलं खाद्यते।
- (iii) त्वं किं शृणोषि?
त्वया किं श्रूयते?
- (iv) आवां चित्राणि पश्यावः।
आवाभ्यां चित्राणि दृश्यन्ते।
- (v) वयं पाठं स्मरामः।
अस्माभिः पाठः स्मर्यते।
- (vi) बालकौ धावतः।
बालकाभ्यां धाव्यते।
- (vii) कुक्कुराः इतस्ततः भ्रमन्ति।
कुक्कुरैः इतस्ततः भ्रम्यते।
- (viii) गजः शनैः शनैः चलति।
गजेन शनैः शनैः चलयते।
- (ix) वानरः कूर्दति।
वानरेण कूर्धते।
- (x) अहं शाटिकां क्रीणामि।
मया शाटिका क्रीयते।

2. अधोलिखितवाक्येषु कर्मपदं परिवर्त्य वाक्यानि लिखत-

- (i) श्रमिकः भारं वहति।
श्रमिकेण भारः उह्यते।
- (ii) सः पाषाणं त्रोटयति।
तेन पाषाणः त्रोट्यते।
- (iii) सा गीतं गायति।
तया गीतं गीयते।
- (iv) माता रोटिकां पचति।
मात्रा रोटिका पच्यते।
- (v) पिता फलानि आनयति।
पित्रा फलानि आनीयन्ते।
- (vi) सेवकः सेवां करोति।
सेवकेन सेवा क्रियते।

- (vii) चिकित्सकः उपचारं करोति।
चिकित्सकेन उपचारः क्रियते।
- (viii) नीलिमा पाठं स्मरति।
नीलिमया पाठः स्मर्यते।
- (ix) अहं गृहं गच्छामि।
मया गृहं गम्यते।
- (x) आवां लेखान् लिखावः।
आवाभ्यां लेखाः लिख्यन्ते।

3. अधोलिखितवाक्येषु क्रियापदपरिवर्तनं कृत्वा वाक्यानि लिखत-

- (i) अहं जलं पिबामि।
मया जलं पीयते।
- (ii) आवां विद्यालयं गच्छावः।
आवाभ्यां विद्यालयः गम्यते।
- (iii) वयं ग्रामं गच्छामः।
अस्माभिः ग्रामः गम्यते।
- (iv) त्वं फलानि खादसि।
त्वया फलानि खाद्यन्ते।
- (v) छात्रः अध्ययनं करोति।
छात्रेण अध्ययनं क्रियते।
- (vi) अहं श्रान्तः भवामि।
मया श्रान्तः भूयते।
- (vii) बालकः क्रीडति।
बालकेन क्रीड्यते।
- (viii) शिष्यः गुरुं सेवते।
शिष्येण गुरुः सेव्यते।
- (ix) पाचकः भोजनं पचति।
पाचकेन भोजनं पच्यते।
- (x) धावकः धावति।
धावकेन धाव्यते।